

Aan het College van Gedeputeerde Staten
Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 16-11-2022

Schriftelijke vragen inzake Ontwikkelingen rondom Greenport Venlo

Geacht College,

Wij hebben kennis genomen van het feit dat de Provincie, via het LEF, voor een nieuw megamagazijn van 130.000 m² van logistiek dienstverlener Geodis meer dan 2,5 miljoen gaat investeren om deze nieuwbouw van energie te voorzien. Het exacte bedrag wordt niet genoemd omdat de transactie nog niet is afgerond. Hiertoe richt het LEF en technisch dienstverlener Equans gedurende 15 jaar samen een bedrijf op waarbij het LEF een financiële bijdrage levert in de vorm van een lening en een participatie en ook mede-eigenaar wordt. Het bedrijf is gericht op het realiseren van een duurzame energievoorziening voor dit megamagazijn, levert 12 banen op en een besparing van 18.650 ton aan CO₂.

Naar aanleiding van het bovenstaande hebben wij de volgende vragen:

1. Waarom wordt er voor deze commerciële logistiek dienstverlener Geodis door het LEF samen met Equans een apart bedrijf opgericht om deze megaloods van energie te voorzien? Waarom kan Geodis deze investering niet zelf doen c.q. hiervoor een lening afsluiten bij een reguliere bank?
2. Kan het College uitleggen hoe deze investering en deze samenwerking past in de doelstellingen van het LEF?
3. Waarom is er voor het bedrijf Equans gekozen voor deze samenwerking en hoe is deze keuze tot stand gekomen?
4. Hoe ziet het bestuur en/of directie van Equans er uit? Wanneer zijn ze opgericht, welke werkzaamheden verrichten ze nu voor welke klanten, wat is hun jaar omzet en hoeveel medewerkers werken er nu?
5. We begrijpen dat het om een investering van meer dan 2,5 mln gaat, wat deels uit een lening en deels uit een participatie bestaat. In welke verhouding participeert het LEF en Equans in het op te richten bedrijf en is het LEF de enige lening verstrekker? Welke rol gaat het LEF in dit bedrijf precies spelen?

* <https://www.nrc.nl/nieuws/2022/11/14/de-onstuitbare-opmars-van-de-blokkendozen-in-buurtschap-californie-limburg-a4148195>

** <https://www.nrc.nl/nieuws/2022/11/14/dubbele-pettenprobleem-bij-deal-van-limburgs-grondbedrijf-a4148249>

*** https://www.limburger.nl/cnt/dmf20221108_95816284

6. Er is sprake van 12 medewerkers. Om welke functies gaat het dan en welke kosten zijn hiermee gemoeid?
7. Participeert Geodis zelf ook in dit bedrijf en zo ja op welke manier en in welke omvang?
8. Wordt PS voordat de transactie wordt gesloten, indien nodig vertrouwelijk, nog op de hoogte gesteld van de totale omvang en het verwachte rendement van deze investering? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?
9. We begrijpen dat de samenwerking wordt aangegaan voor 15 jaar, zijnde de afschrijvingstermijn van de apparatuur. Wat gebeurt er na deze periode met de energievoorziening van Geodis?

We lezen ook in een artikel in de NRC met de titel 'Wie profiteert van de onstuitbare opmars van de blokkendoos in buurtschap Californië, Limburg? d.d. 14-11-2022*' dat er de laatste jaren meer en meer enorme distributiecentra zijn gekomen in deze regio en dat agrarische grond verandert in een industrieterrein met blokkendoos naast blokkendoos en daartussen hotelachtige gebouwen waarin honderden arbeidsmigranten wonen om in deze logistieke centra te werken en waar er de komende jaren nog zo'n 2.000 bij komen. Ontwikkelingen die worden geïnitieerd door Greenport Venlo b.v., een bedrijf van de Provincie en 3 gemeenten, waar zo lezen we publieke en commerciële belangen door elkaar heen lopen en structuurvisies worden vastgesteld zonder dat omwonenden kunnen overzien wat de consequenties zijn. Het beleid van Greenport blijkt er op gericht te zijn om investeringen terug te verdienen met grondverkoop, waarbij het idee is om de gronden steeds verder te ontwikkelen, van akkerbouw naar glastuinbouw naar industrie, en een steeds hogere prijs te kunnen vragen. Hiertoe moeten Provincie en gemeentes de bestemmingsplannen wijzigen en daarmee dus toestemming geven voor projecten waarin ze zelf een economisch belang hebben, waarbij dit belang het wint van de bewoners van het gebied.

10. Wat vindt het College van het feit dat het beleid van Greenport Venlo b.v., waar de Provincie mede eigenaar van is, er op gericht is om investeringen terug te verdienen met grondverkoop, waarbij het idee is om de gronden steeds verder te ontwikkelen, van akkerbouw naar glastuinbouw naar industrie, en zo een steeds hogere prijs te kunnen vragen?
11. Wat vindt het College van het feit dat bij deze ontwikkelingen publieke en commerciële belangen door elkaar heen lopen en structuurvisies worden vastgesteld zonder dat omwonenden kunnen overzien wat de consequenties zijn en de belangen van deze omwonenden niet gediend worden?
12. Vindt het College het een wenselijke ontwikkeling dat de ene logistieke blokkendoos na de andere logistieke blokkendoos wordt gebouwd met daaraan gekoppeld huisvesting voor duizenden arbeidsmigranten? Zo ja waarom vindt het College dit een wenselijke ontwikkeling? Zo nee, wat gaat de Provincie doen om deze onwenselijke ontwikkeling een halt toe te roepen?

We hebben ook kennis genomen van publicaties over grondaankopen door de eigen voormalig directeur Burghout van Grondverkoop exploitatiemaatschappij Californië, waar de provincie ook mede eigenaar van is**. Gronden die deels 10 jaar daarvoor onder dreiging van onteigening door deze exploitatiemaatschappij zijn aangekocht van omwonenden voor de ontwikkeling van

glastuinbouw, terwijl de directeur Burghout er nu met een eigen energiebedrijf een zonnepark exploiteert.

13. Deelt het college de mening van de SP dat, zelfs al zou het juridisch kunnen, een dergelijke manier van handelen niet past in de nieuwe bestuurscultuur die we als Provincie voorstaan? Zo nee, waarom deelt het college deze mening niet? Zo ja, wat gaat de Provincie hier in dit specifieke geval mee doen?
14. We begrijpen uit de berichtgeving dat dhr. Burghout de gronden voor een veel lagere prijs (7,63 euro per m²) heeft gekocht dan de bewoners (9 euro per m²) er 10 jaar geleden voor hebben gekregen en dat de bestemming van deze gronden nog steeds tuinbouwgrond is waar een prijskaartje aanhangt van 27-30 m². Maar dat dhr. Burghout aangeeft dat later is afgesproken dat de gronden nooit meer mogen worden gebruikt voor glastuinbouw, maar hij de contracten waar dit in staat desgevraagd niet wil laten zien. Wat gaat het college doen om zeker te stellen dat de dhr. Burghout deze gronden inderdaad niet alsnog voor de veel hogere prijs van tuinbouwgrond kan verkopen?
15. We lezen verder dat dhr. Burghout en een van de commissarissen van mening zijn dat deze verkoop niet openbaar hoefde omdat het grondbedrijf een private BV is. Het bedrijf is echter eigendom van de Provincie, drie gemeenten en enkele private partijen. Kan het college aangeven wat de eigendomsverhoudingen ten tijden van de verkoop waren in het grondbedrijf van deze publieke en private partijen? Deelt het College de mening dat deze verkoop niet openbaar hoefde? Zo ja, waarom? Zo nee, wat vindt het College ervan dat dit wel is gebeurd en wat gaat het college er in deze casus nog aan doen; temeer daar de omwonenden die de gronden destijds onder dwang van onteigening hebben verkocht, hebben aangeven dat ze de gronden graag terug hadden willen kopen voor de door dhr. Burghout betaalde prijs?
16. We lezen ook dat volgens commissaris Hulsen er vijf of zes onderhandse biedingen zijn uitgebracht en dat de percelen naar de hoogsteieder zijn gegaan. En dat dit toevallig dhr. Burghout was, wiens idee het was om de percelen te gebruiken voor een zonnepark, die een half jaar voor de aankoop van de percelen alvast een eigen energiebedrijf heeft opgericht en die vervolgens de aangekochte percelen gaat exploiteren als zonnepark. Deelt het college de mening van de SP dat dit riekt naar belangenverstrengeling en zelfverrijking? Zo nee, waarom deelt het College die mening niet? Zo ja, welke stappen gaat het College hier in deze casus tegen nemen? En wat gaat het College doen om dit handelen in de toekomst te voorkomen?

We lezen ook dat de Provincie haar bedenkingen heeft geuit bij de ontwikkeling van dit zonnepark op agrarische gronden*** omdat het beleid van de Provincie er op is gericht om geen agrarische gronden of kwetsbare natuur in te zetten voor energieopwekking. Hiertoe heeft GS een dringend beroep gedaan op alle gemeenten om niet mee te werken aan initiatieven op plekken zoals deze en het 'nee, tenzij' principe te hanteren. Dit tenzij principe was volgens de gemeente Venlo bij deze percelen aan de orde omdat het gebied tussen glastuinbouw en natuur in ligt en het na gebruik als zonnepark na 15 jaar weer moeiteloos kan worden ingepast in het landschap. En dat het om een initiatief van een lokale ondernemer gaat waarmee ook wordt voldaan aan het feit dat er bij nieuwe projecten sprake moet zijn van 'lokaal eigenaarschap'. Deze lokale ondernemer is dus het privé bedrijf van dhr. Burghout en de betreffende gronden hebben nog altijd de bestemming tuinbouwgrond.

17. Vindt het College dat het 'nee, tenzij' principe hier door de gemeente Venlo correct is toegepast? Zo ja, waarom? Zo nee, wat heeft het College richting de gemeente Venlo gedaan om dit duidelijk te maken?
18. De SP is van mening dat er bij 'lokaal eigenaarschap' sprake moet zijn van een coöperatie waar omwonenden ook in kunnen participeren en niet van een privé bedrijf. Deelt het College deze mening van de SP? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat het College doen om gemeentes duidelijk te maken dat dat wordt bedoeld met 'lokaal eigenaarschap'?

Tot slot willen we hier uit het, bij het College bekende, rapport 'Engelen bestaan niet', waarin de Limburgse bestuurscultuur is onderzocht onderstaande tekst aanhalen:

In de meldingen en gesprekken gaat het vaak over de provincie en soms ook over gemeenten die bij bepaalde beleidsterreinen, projecten en organisaties verschillende rollen spelen die soms onverenigbaar zijn. Vaak gaat het in deze meldingen over publiek-private samenwerking al dan niet met verbonden partijen. Als gevolg hiervan ontstaat bij melders het vermoeden dat allerlei zaken niet in de haak zijn. Dat laatste zien zij als een voorbeeld van een 'verkeerde Limburgse bestuurscultuur' (pag. 44).

19. Deelt het College de mening van de SP dat de hierboven aangegeven casussen niet bijdragen aan het wegnemen van het beeld dat er bij de Provincie sprake is van een 'verkeerde Limburgse bestuurscultuur'? Zo nee, waarom deelt het College deze mening niet? Zo ja, wat gaat het College doen om dit beeld weg te nemen?

Marc van Caldenberg,
SP